

SAMOBORSKE NOVINE

organ Socijalističkog saveza radnog naroda grada i kotara Samobor

Broj 2.

Samobor, 15. rujna 1953.

Godina II.

List izlazi svakog 1. i 15. u mjesecu. — Cijena pojedinom broju 10 dinara. — Tromjesečna pretplata 60 dinara, polugodišnja 120 dinara. Tekući račun kod filijale Narodne banke u Samoboru broj 415-T-88. — Rukopisi se šalju na uredništvo lista Samobor, Tomislavov trg zgrada gradske općine, Glavni i odgovorni urednik Stanko Vugrinec, Starogradská ul. 55. — Tiskara „Prosvjeta“ Samobor.

Održan plenum Kotarskog odbora SSRN

Članovi plenuma oštro osudili talijanske provokacije na našim granicama. — Referate su podnijeli drugovi Alojz Valečić i Ivan Šporer

U subotu 5. rujna o. g. održan je u Narodnom domu u Samoboru plenum Socijalističkog saveza radnog naroda kotara Samobor — Predsjednik SSRN kotara Samobor, drug Alojz Valečić izložio je stanje o pripremama za predstojeće izbore za Saveznu skupštinu i Sabor NRH. On je među ostalim iznio, da u samoborskem kotaru nije još dovoljno zatalasano i uopće mnogo učinjeno po pitanju izbora, iako vrijeme brzo prolazi. Ljudi naročito po selima nisu još dovoljno upoznati o izborima za Narodnu skupštinu, te Sabor NRH, kao i za Vijeće proizvođača. Tu se treba još dosta založiti.

Referent je istakao, da se prema novom zakonu o narodnim poslanicima bira na svakih 60 000 stanovnika po jedan poslanik. Obzirom na veličinu našeg kotara, on je spojen za izbore sa kotarom Jastrebarsko i birat će se jednog za-

jedničkog kandidata. Ujedno će se za naš kotar izabrat i jedan narodni poslanik za Sabor NRH.

U nastavku je drug Ivan Šporer objasnio najvažnije dijelove nacrta Zakona o narodnim poslanicima, jer će većina članova plenuma SSRN kotara biti tumač kod naroda za izbore. Naglasio je novost biranja predstavnika za vijeće proizvođača.

Poslije referata drugova Valečića i Šporera, razvila se diskusija u kojoj su sudjelovali: Mirko Štengl, Mirko Prebeg, Stjepan Šešerinec, Nikola Dulčić, Ženka Prevendar, Katica Jakovović i dr.

Na kraju poslan je protestni telegram Izvršnom vijeću protiv talijanskih izazova oko Trsta, sa željom, da se to pitanje stavi na dnevni red slijedećeg zasjedanja OUN.

Plenum Gradskog odbora SSRN Samobor

7. rujna o. g. održan je plenum Gradskog odbora SSRN Samobor. Sastanak je otvorio drug Josip Modrić, privremeni tajnik odbora.

U početku rada plenuma izabran je stalnim tajnikom drug Josip Modrić i sekretarijat gradskog odbora SSRN od 5 članova.

Referat o novom izbornom zakonu dao je tajnik SSRN kotara, koji se ujedno osvrnuo i na rad SSRN u Samoboru, koji ne zadovoljava.

Taj rad treba aktivnije postaviti, nego do-

sada. Očekuje se, obzirom na kadar, u gradu veća aktivnost, nego u selu. Obara se i na ne-sudjelovanje nekih članova SK po blokovima u radu SSRN.

Nakon diskusije donijet je zaključak, da se poslije održanih zborova birača NO gradske općine, održe sastanci SSRN po blokovima sa zadatkom proučavanja zakona o narodnim poslanicima i predviđenim kandidatima.

Predizborna aktivnost u općini Samobor Vanjski

živica, te utvrđivanje mjesnog samodoprinosu.

Dana 6. IX. 1953. god. održan je sastanak u Gregurić bregu, kojeg je održao Pogačić Franjo član Općinskog odbora SSRN.

Dana 8. IX. 1953. god. sastanak je održan u Celinama, kojeg su održali drug Lajoš i Grdenić.

Dana 12. IX. 1953. god. održan je sastanak u selu Lug i Bistrac, kojeg je održao drug Burić Dragutin, član Kotarskog odbora SSRN.

Dana 13. IX. 1953. god. održani su sastanci u selima: Otruševac, Gradna, Savrščak i Otok.

Ima slučajeva da na sazvan sastanak ne dođe predavač, koji bi trebao biračima objasniti nacrt zakona. Tako 6. rujna u selu Cerje nije došao predavač Velimir Matijašić. D.B.

je ona važna činjenica, ipak je naplata poreza slaba, te prosjek kotara iznosi 64,5%. Tu treba zapeti i pojačati naplatu, da se djelovanje tih ekonomskih mjera odrazi na tržištu u izravnjanju cijena uz povećanu ponudu robe u određeno vrijeme.

Stanje u naplati poreza na dugovanom porazu i tekućim akontacijama za razdoblje od 1. I. do 31. VIII. o. g. po NO općina je slijedeće: Bregana 81%, Samobor-grad 80%, Sv. Nedjelja 75,6%, Galgovo 66%, Samobor Vanjski 64,9% i Poklek 32,7%.

Mnogo je bilo govora o prekršajima, te sitnom kriminalu. Taj problem tiši sve općine uz samu sporost rješavanja. Poduzete su mjere za realnije kažnjavanje prekršaja, koje dosada u nekim slučajevima ne zadovoljava.

Bilo je razmatrano pitanje neuposlenih i uočeno, da ozbiljni kandidati nalaze posla u bližoj ili daljoj okolini, gdje se radna snaga još uvijek traži. No neki se vraćaju, jer imaju i bez namještenja mogućnost života, pa im nije

Izglasani Zakon o izborima

Na zadnjem zasjedanju Narodne skupštine u Beogradu donesen je Zakon o pravima i dužnostima saveznih narodnih poslanika. Taj Zakon je donesen pred izbore, koji će se održati 22. studenog ove godine.

Jedan od najvažnijih dijelova citiranog zakona jeste prva glava u kojoj se govori o pravima i dužnostima narodnih poslanika. U ranijim propisima nisu bila tako precizirana ta prava i dužnosti.

Pored ostalog narodni poslanik ima pravo da stavlja prijedlog Narodnoj skupštini o donošenju nekog zakona ili odluke. Dakle, svaki pojedini narodni poslanik može biti inicijator nekog zakona ili odluke. Imat će pravo da postavlja pitanja i da traži objašnjenja od državnog sekretara i drugih organa koje je postavila Narodna skupština. Međutim te stvari su narodni poslanici i do sada imali pravo da koriste.

Mnogo novih stvari se pojavljuje u odnosu na narodnog poslanika prema biračima. Njegova posrednička uloga između birača i Narodne skupštine daleko je preciznije ozakonjena, nego što je to bilo do sada. Samim time, što je izabran za narodnog poslanika postaje i odbornik kotarskog vijeća područja na kojem je izabran (izborna jedinica). Prema tome odmah stiče i sva prava koja imaju odbornici kotarskog vijeća. On je dužan da podnosi izvještaje o svome radu, kako kotarskom vijeću, tako i zborovima birača. Mora prisustvovati sjednici kotarskog vijeća, kada to zaključi vijeće u pogledu njegovog izvještaja. Kotarsko vijeće ima pravo da stavlja prijedloge i prigovore na zakone, koji su u pripremi kao i na one koji su doneseni. Narodni poslanik mora te primjedbe i prijedloge iznijeti u Narodnoj skupštini, iako se možda s time ne slaže.

Osim takovog odnosa između kotarskog vijeća i narodnog poslanika, kojim se osigurava aktivnije učešće narodnog poslanika u radu odbora, vidimo i daleko veće učešće narodnog poslanika u direktnom odnosu prema samim biračima. On je dužan da sluša mišljenje zborova birača i da podnosi izvještaj na zboru birača. Međutim na njega se može obratiti svaki pojedini građanin sa svojim prijedlozima u pogledu općih stvari, pa i u pogledu svojih ličnih stvari. Da bi narodni poslanik mogao osigurati pristup građana, dužan je odrediti stalno mjesto, gdje će ga birači moći da nađu. Osim toga da bi mogao udovoljiti opravdanim zahtjevima birača, dužan je pratiti provođenje općih propisa po organima vlasti i državne uprave na terenu. Imat će pravo ući u sve spise i akte državnih organa. Na taj način osigurana je zakonska mogućnost, da se narodni poslanik upozna sa zadacima čitavog privrednog tako i društvenog života, te mu je u tom slučaju omogućeno da intervenira tamo gdje to ima mesta. On, doduše neće moći sam mijenjati odluke i akte, ali će moći svojom intervencijom ukloniti nezakonitosti i nepravilnosti. On ima jedno moćno sredstvo oko uklanjanja nezakonitosti i nepravilnosti i u tome, što će svojim radom i predlozima u Narodnoj skupštini uklanjati nedostatke u primjeni općih propisa na terenu.

Uslijed ovako obimnog rada, kojeg će imati narodni poslanik, kako u Narodnoj skupštini tako i među biračima, bit će potrebno, da to bude čovjek, koji neće biti opterećen drugim poslovima i koji će svojim autoritetom, političkom svijesti i znanjem moći udovoljiti svim tim zahtjevima, koji se od njega traže po novom citiranom Zakonu.

neuposlenost tako tragična. Takvi uzimaju samo birana mesta, ponajviše kao nuz zaradu. Tako mi imamo jedan dio svoje vrste nezaposlenih. Problem je jedino još uposlit nešto ženske radne snage.

O praksi gradnje u neposrednoj blizini auto-puta izneseni su pojedini slučajevi. Zaključeno je držati se općeg propisa i 50 m u blizini auto-cesta ne dozvoljavati nikakve izgradnje.

Dalje je bilo govora o alkoholu i saobraćajnim nesrećama i drugo.

Narodna omladina u čast 34-godišnjice SKOJ-a

U organizacijama NO vrše se pripreme za proslavu 34-godišnjice SKOJ-a, koja se navršava 12. listopada o. g.

Članovi su 6. o. mj. priredili partizanski marš po mjestima, kuda su se kretali partizani za vrijeme Narodno-oslobodilačke borbe na potезу Otruševac—Japetić, a bila su obuhvaćena i druga mjesta.

U radu Narodne omladine ističu se članovi SK, kao na pr. Josip Matijaščić, predsjednik aktiva NO sela Otruševac, te omladinci Mirko i Alojz Vrbančić. Članovi NO rješavaju probleme svoga sela i ističu se u političkom radu. Naročitu pažnju posvećuju svom ličnom uzdizanju. U proljeće ova organizacija brojila je svega 4 članova, dok sada obuhvaća 19 članova. U toku svoga rada održali su jednu predbu i 3 zabave, pokrećući tako zabavni život u svom selu. Omladinci aktivno rade u streljačkoj družini, koja je i osnovana na njihovu inicijativu. Dosada su održana 3 streljačka i niz šahovskih natjecanja između članova. F. H.

30-godišnjica planinarskog društva „Japetić“

Ove godine navršilo se 30 godina od osnutka našeg domaćeg planinarskog društva. To je veoma značajna obljetnica, kad se uzme u obzir veliki rad na promicanju planinarstva i turizma u Samoboru. Naša prekrasna okolica, romantični bregovi, živopisna planinska sela, kulturno-historijski spomenici — sve je to trebalo „otkriti“ i učiniti pristupačno planinarama i turistima. A to je kroz trideset godina zaista i uspjelo našim planinarama. U okviru same proslave Planinarsko društvo „Japetić“ izvelo je tokom ove godine nekoliko velikih i značajnih priredaba: održano je nekoliko predavanja, svečano otvoriće mramorne spomen-ploče na vrhu Oštrea na uspomenu prvog planinarskog izleta Hrvatskog planinarskog društva iz Zagreba izvedenog 17. svibnja 1875., veliki društveni izlet (95 članova!) na Plitvička jezera, planinarska izložba u Gradskom muzeju, prikazivanje ton-filma u bojama za seljake i planinare na „Šoićevu kući“, jubilarna svečana skupština, desetak izleta na Julijske i Kamniške Alpe i druge planine, osnovana Gorska služba spašavanja, izdana jubilarna spomen-značka, izdani planinarski vodič Samoborskim gorjem — sve su to značajni i veoma lijepi rezultati rada, kojim je obilježen društveni jubilej. No agilni naši planinari nisu time sustali: sada vode široku akciju da sagrade malu električnu centralu na „Šoićevu kući“ i da je dobrovoljnim radom i potporom svojih članova i prijatelja osvijetle električnim svjetlom još tokom ove jeseni. Tom uspješnom radu naših planinara, koji ulažu sve svoje snage za napredak našeg Samobora, pridružuje se uz brojne čestitke, koje su primili sa svih strana — i naše uredništvo!

Građani nam pišu . . .

Građani žele noćni mir. Izvjesne samoborske ulice nikako se ne mogu pohvaliti time, da imaju potreban noćni mir. To naročito vrijedi za neke predjele mesta, a i u neke posebne dane, kad je noćni život u većem tempu. Doista nije ugodno kasno u noći slušati tuljenje, nazivi pjevanje raspojasanih noćnih gostiju, a niti utrke s punim otvorima motora oko ulica i trga, a još manje je zgodno, kada neki pojedinci takove lakoatletske i biciklističke trke izvode ulicama. Građani žele noćni mir, pa ako se netko zabavlja, neka ta zabava bude potiha i u lokalima (da li se uopće drže određenoga sata?), a ne da se raspojasano veselje prenosi na trgove i ulice.

R.

Krađa voća. Sa svih strana čuju se prigovori, kako se voće nemilosrdno krađe. Omladina uz neke starije tome prednjači. Upravo je nemoguće, da gospodar sačuva malo voća za sebe i za kasniji period. Kad se govori o krađama voća, onda se ne mogu mimoći ni poljske krađe. Unatoč pažnje naših poljara čine se štete. No pri tome bih nešto napomenuo, a što sam čuo i od drugih ljudi, da bi bilo potrebno. Događa se, da se u poljskim krađama uhvate i takove osobe, za koje se ne bi ni u snu mislio, da im je do toga, da išta ukradu, a kamo li kakove buče, kukuruz i sl. Kažu, da takove osobe plate doduše globu, kad su uhvaćene, no mislim, da ne bi bilo zgorega, da se i otvoreno iznesu njihova imena u „Samoborskim novinama“, da građani vide s kime imaju posla.

—ic

Strani slavisti u Samoboru

U četvrtak, 20. kolovoza posjetila je Samobor velika skupina od oko 80 stranih slavista, iz raznih dijelova svijeta. Oni su došli pod vodstvom sveučilišnog profesora dra Badalića, dra Magaraševića, dra Hraste i drugih te su posjetili najprije Gradske muzeje. Tu su sa velikim zanimanjem pregledali sve muzejiske zbirke, a naročito za njih izložene stare dokumente i knjige počeci od XVI. stoljeća, pisane starim kajkavskim narječjem. Naročito su se zanimali za zbirku uspomena na Vrazovu Ljubicu. Njezin maleni portret — minijaturica na bakrenoj pločici iz godine 1838., njezini ručni radovi i veziva te djele Stanka Vraza i ostalih Iliraca pobudili su naročito zanimanje stranaca, tim više, što su u predavanjima na zagrebačkom sveučilištu minulih dana mnogo toga čuli o Samoboru, o Ljubici i o Vrazovim „Gjulabijama“. Slavisti su zatim prošetali Trgom kralja Tomislava gdje su bili upozorenji na kuću, u kojoj je stanovaša Ljubica u vrijeme, kad se upoznala s Vrazom i kuću, gdje je zadnje godine svoga života boravio A. G. Matoš. S trga su nadalje došli na grob Ljubićin, gdje je prof. dr. Badalić održao predavanje o Vrazu kao pjesniku, koji je kao preporoditelj poveo hrvatsku književnost novim, modernim putem. U ime svih stranaca položila je nato jedna profesorica iz Nizozemske krasniju kitu cvijeća, okitivši Ljubićin grob uz poklik: „Slava Ljubici i Vrazu!“ Nakon toga, zaista dirljivog poklonstva stranih slavista našoj opjevanoj Samoborki, krenuše svi zajedno na novi vidikovac nad muješki parkom, gdje im je udivljenim od prekrasnog pogleda na samoborski pejsaž održao prigodnu riječ dr. Orešković, prikazavši im putove, kojima je Vraz prolazio pjevajući svoje „Gjulabije“. Poslije večere u „Lavici“ slavisti su se vrlo zadovoljni vratili svojim autobusima natrag u Zagreb.

Godišnja skupština KSPZ

16. kolovoza o. g. održana je u prostorijama Narodnog Doma u Samoboru VII. redovna glavna godišnja skupština Kotarskog Saveza poljoprivrednih zadruga za kotar Samobor.

Kako u zakazano vrijeme nije bio prisutan dovoljan broj delegata, skupština je odgođena na 1 sat. Od 28 izabranih delegata, skupštini je prisustvovalo svega 14, što ukazuje na slab interes i svijest pojedinih zadrugara. Pored ovih delegata skupštini su prisustvovali i predstavnici Glavnog saveza poljoprivrednih zadruga NRH, drugovi Bojanec Ante i Pogrnilović Boris, zatim predstavnici NOK Samobor, drugovi Martinović Josip i Livojević ing. Zlatko, te predstavnik NOGO Samobor drug Dizdarević ing. Berislav.

Nakon izvještaja upravnog odbora, koji je podnio predsjednik drug Zlodi Nikola, i nadzornog odbora, koji je podnio drug Konosić Stjepan, razvila se vrlo živa diskusija, naročito oko poslovanja Poduzeća za otkup KSPZ-a i njegove bilance. Zaključeno je da se ta bilanca ne prihvati, nego da se ona u roku od mjesec dana preradi u zajedničku bilancu KSPZ-a i poduzeća. Nakon što su prihvatični još mnogi korisni prijedlozi i donijet zaključak da se o promjeni pravila ne diskutira na skupštini, nego da se ona dostave na proučavanje svim zadrugama, izabran je novi upravni odbor u koji su ušli: Konosić Stjepan iz Samobora, Ivanec Dragutin iz Sv. Nedjelje, Galic Julius iz Strmca, Pogačić Franjo iz Gregurić brega, Telišman Franjo iz Otoka, Rudar Josip iz Galgova, Heraković Janko iz Novih Sela, Ratešić Josip iz Grdanjaca, Bašić Mijo iz Podgrađa, Zlodi Nikola iz Hrastine i Korenčić Slavko iz Rakov Potoka, te novi nadzorni odbor, u koji su ušli: Delić Svetozar iz Samobora, Kovačić Stjepan iz Vel. Rakovice, Ofak Milan iz Galgova, Šešerinac Stjepan iz Galgova i Kos Stjepan iz Samobora.

Neukusne table. — Mnogo puta čuli su se prigovori o neukusnim natpisima i raznim pločama i tablama, koje su se postavljale u mjestu. Bilo je određeno, da se prije svakog postavljanja bilo kakvih javnih ploča treba zatražiti suglasnost narodne vlasti. Prilike su se popravile, no ovih dana osvanule su na nekim mjestima opet neke table, putokazi za „Viliu Vrhovščak“, koje su postavljene na mjestima, gdje se — po mom mišljenju ne bi smjeli postavljati. Na pr. kako dolazi poduzeće do toga, da takvu ploču postavi na putokazni stup, na kojem se putnicima daju informacije o smjeru i udaljenosti pojedinih mjestaca. Isto tako, kako je neukusno vidjeti onaj stup pred sudom i t. d. Gradska općina nije smjela dozvoliti nagrdjivanje mesta, a troše se inače velike sume, da mjesto dobije što ljeplji izgled.

Odgovor Dragutina Radmilovića

Druže uredniče!

U vezi sa izvještajem o toku IX. sjednice NO. gradske općine Samobor objavljenim u „Samoborskim novinama“ od 1. IX. o. g. molim vas, da istini za volju uvrstite ovo nekoliko riječi.

U tom izvještaju, između ostalog kaže se i ovo (aludirajući na moju osobu): . . . „Odbornici u odnosu na druge građane ne mogu imati privilegija...“ Smatram, da je takva suština navodne diskusije oko moje ostavke upravo — bar što se mene tiče — skroz deplasirana! Ja nikada nijesam tražio, a niti želio bilo kakvih privilegija, a pogotovo ne kao biv. odbornik gradske općine. Zar je to privilegij za mene — molim — što od mjeseca lipnja 1952. na molbu za useljenje u kuću nijesam primio nikakvog rješenja? Ni na kasnije molbe i predstavke gradu i kotaru nisam primio ništa konkretnoga osim suštih i pustih obećanja od dana u dan. Zar je to za mene privilegij? Zar je to privilegij, što je Savjet za komunalne poslove donio nekoliko konkretnih zaključaka po ovom mom pitanju, a ni jednoga nije administracija ostvarila niti donijela po-zaključima rješenja? Zar je za mene kao bivšeg odbornika privilegij, što je i sama specijalna komisija ustanovila pregledom sadašnje kuće, da je u njoj stanovanje bez većih nužnih popravaka pogotovo u zimu nemoguće, a unatoč toga ne miče se stanje molbe it.d. Ako je za ikoga bio kakav privilegij, onda bogme za mene nije bio nikakav!

Što se pak tiče navoda, da sam trebao govoriti na jednoj od sjednica NO-a o tom, u koliko sam smatrao, da Savjet i administracija nepropisno rade, smatram, da je o tome doista suvišno govoriti, jer je svima odbornicima i članovima Savjeta i te kako dobro poznato, da sam baš ja na svim sjednicama Savjeta i plenuma ukazivao na niz nedostataka i nepravilnosti, a sve to u jednom cilju, da se uklone manjkavosti i da se sva pitanja općenito (pa tako dakako i pojedinaca u koliko je to na zakonu osnovano) poprave i dovedu u sklad.

Samobor, dne 10. IX. 1953.

Radmilović Dragutin

Skupština

Obrtničko nabavno-prodajne zadruge

Ovlašćenja Obrtničko nabavno-prodajna zadruga održala je dne 16. VIII. svoju polugodišnju skupštinu u prisutnosti malog broja svojih članova. Od preko 200 članova bilo je prisutno njih 25. Na skupštini dani su izvještaji upravnog i nadzornog odbora, finansijski izvještaj te izvještaj komercijalnog rukovodstva.

Hvalevrijedna je činjenica, da ova zadruga veoma lijepo napreduje, jer je umjesto planiranog prometa od 25 milijuna dinara za I. polugodište ove godine postigla promet od 40 milijuna. Zadruga je bila zahtijevala povišenje kredita kod Narodne banke, kod koje je sada kredit od 7 i po milijuna, od čega sama zadruga jamči za 3 i po milijuna, a 33 člana zadruge potpisala su banci posebne mjenice za dalnjih 4 milijuna. No s obzirom na razgranjenost zadržnog poslovanja taj bi kredit trebao biti još veći. Izvan samoga mesta zadruga je imala prometa za obavljene radove svojih zadrugara preko zadruge u iznosu od 23 milijuna. Kod tih radova zaposlene su skoro sve grane obrta (stolari, parketari, bravari, ličilci, lančari, električari, tapetari, kozmetika, izrada vatrogasnih šljemova i dr.). Sa stanjem I. polugodišta zadruga potražuje od svojih kupaca i klijenata iznos od blizu 4 i po milijuna dinara.

Obavijest

Postolarska radionica Opće poljoprivredne zadruge s.o.j. u Samoboru prestala je sa radom 1. V. 1953. godine.

Umoljava se građanstvo, da predane cipele na popravak i izradbu podigne najkasnije do 1. listopada 1953. u prodavaonici kože i obuće OPZ u Samoboru (kuća Imre Čitarović), jer će se u protivnom sva nepodignuta obuća rasprodati na javnoj licitaciji dana 3. listopada 1953. na sajamu u Samoboru.

UPRAVA

NO gradske općine Samobor — br. 3254-53 od 10. IX. 1953. u vezi eksproprijacije nekretnina, daje slijedeći:

OGLAS

Rješenjem Kotarskog suda Samobor određuje se eksproprijacija nekretnina za potrebe izgradnje Gradske željeznicu u Zagrebu, a u svrhu produženja uskotračne željezničke pruge Zagreb—Samobor od Samobora do Bregane. — Uredovanje će se izvršiti na licu mesta u Samoboru na dan

22. rujna 1953. u 8 sati prije podne.

Ovim se pozivaju svi vlasnici odnosno posjednici zemljišta, koje se ima eksproprijirati, da u gore navedeno vrijeme pristupe na zakazano ročište pod prijetnjom zakonskih posljedica. — Smrt fašizmu — sloboda narodu!

(M. P.) Načelnik odjela za privredu: B. Dizdarević, v. r.

KRONIKA**Samobora**

30-godišnjica osnutka „Chromosa“. Ove godine navršava se 30-godišnjica od osnutka tvornice boja i lakova „Chromos“ u Samoboru. Kroz dugi niz godina ova je tvornica proizvodila boje i lakove vrlo dobre kvalitete. Njezine štamparske boje bile su poznate i tražene od štamparija. Prigodom ovog jubileja članovi radnog kolektiva pripomogli su kod obnove i uređenja tvorničkih zgrada. Sama proslava osnutka tvornice održana je u nedjelju 13. IX. o. g. uz veliko učešće predstavnika štamparija, narodnih vlasti i radnika i namještajnika poduzeća.

Popravljena slika na zastoru u Narodnom domu. — Naš poznati umjetnik Zlatko Prica popravio je ovih dana u Narodnom domu svoju sliku iz 1940. godine. Slika služi u Narodnom domu kao zastor na pozornici i prikazuje grupu seljaka na čelu s radnikom, iznad kojih se vije nacionalna zastava. Slika simbolično prikazuje borbu za nacionalno oslobođenje. Zlatko Prica je opravku slike izvršio potpuno besplatno.

M. G.

Razglasna stanica daje svoje redovne emisije. — Razglasna stanica u Samoboru nije već duže vremena radila, pa je gradska općina morala investirati izvjesna materijalna sredstva da se ponovo sposobi. Sada razglasna stanica daje svoje redovne emisije nedjeljom prijepodne, subotom i srijedom.

Pripreme na novu sezonu KUD-a „Ivan Goran Kovačić“. U KUD-u „Ivan Goran Kovačić“ Samobor na početku nove kazališne sezone, a u cilju boljega rada, održan je 1. IX. 1953. sastanak članova. Kratak izvještaj o radu društva u prošloj sezoni dali su predsjednik Vugrinec Stanko i tajnik Kres Milivoj.

U diskusiji po izvještajima dano je od strane članova niz korisnih i dobrih prijedloga za rad u novoj sezoni, po čemu se vidi zainteresiranost članova za što bolji rad društva. Tako je dat prijedlog da se u toku nove sezone uvežba jedna opereta, kako bi se pokrenule sve sekcijske na rad, a u repertoar društva uvela jedna novost. Predloženo je da dramska sekacija uvežba u dvije grupe, od kojih bi jedna uvežbala komediju, a druga dramu. Nadalje dat je prijedlog, da dramska sekacija u zajednici s NK „Samobor“ organizira nastupe u mjestima, gdje će nogometni klub gostovati na utakmicama, od čega bi imao koristi i nogometni klub i društvo.

Za pjevačku sekiju predloženo je da radi s mješovitim pjevačkim zborom, a uz njega da se osnuje kvintet ili sekstet. Sekcija za folklor i ples trebala bi uvežbati nova kola, te davati program u zajednici s drugim sekijama.

Na sastanku je razmotreno pitanje ubiranja članarine i upisivanja novih članova.

Da bi društvo u novoj sezoni bolje radilo, neki članovi Upravnog odbora zamjenjeni su novima, jer nisu pokazali dovoljno aktivnosti u radu društva.

Na koncu zaključeno je, da se održe sastanci po sekijama radi utvrđivanja repertoara za novu sezonu, a radom da se započne odmah.

Gostovanje kazališta „Komedija“. — U Samoboru je 4. IX. o. g. gostovala grupa članova zagrebačkog kazališta „Komedija“. Oni su izveli u Narodnom domu poznatu komediju „Ja vas ljubim“. Prema su u ovom komadu nastupili poznati zagrebački glumci, komedija je naišla na hladan prijem kod samoborske publike. Kod jednog dijela gledalaca prevladalo je mišljenje, da članovi nekih naših kazališta odlaze u manja mjesta samo radi zarade. O tome bi buduće trebali voditi više računa, kako oni koji nastupaju, a tako i oni koji odobravaju gostovanja.

M. G.

Izvoz glaćala „Elektron“ u Tursku. Samoborska tvornica električnih aparata „Elektron“ isporučiće ove godine turskoj trgovачkoj mreži 3000 komada električnih glaćala. Privrednici Turske traže da im se isporuči veće količine električnih glaćala, ali zbog premalog kapaciteta tvornice, ne može se udovoljiti ovome zahtjevnu.

Odgodeno suđenje ubojici Tankosiću. U petak 11. o. m. počelo je suđenje ubojici Tankosiću, koji odgovara za izvršeno ubijstvo druga Dušana Džimbeša. Nakon pročitane optužnice, saslušanja optuženog, izjava nekih svjedoka, pretres je odgođen na neodređeno vrijeme, radi saslušanja novih svjedoka. Nastavak suđenja će se održati vjerojatno u Zagrebu, jer je očevi, zbog koga je ovde i vršeno suđenje, izvršen na mjestu zločina.

Velika vatrogasnja vježba. 20. rujna održat će se na nogometnom igralištu u Samoboru velika vatrogasnja vježba najboljih vatrogasnih društava iz Zagreba, Zeline, Dugog Sela, Velike Gorice i Samobora. Vježba će biti školska, t. j. suha bez vode i navalna s upotrebom vode. Početak vježbe u 9 sati prije podne.

Vatrogasnja zabava. 20. rujna poslijе održanog velikog vatrogasnog natjecanja održat će se vatrogasnja vrtna zabava na Vugrinščaku. Zabavu priređuje DVD Samobor.

Vatrogasci na izletu. U nedjelju 6. rujna o. g. DVD Samobor organiziralo je izlet svojih članova u Kumrovec i Rogašku Slatinu. Na izletu je bilo 76 članova. Izletnici su se najprije zaustavili u Klanjcu, gdje su pred spomenikom Antuna Mihanovića odsvirali njegovu himnu „Lijepa naša“. Zatim je nastavljen put za Kumrovec, gdje su s interesom razgledali rodnu kuću maršala Tita, u kojoj su se zadržali jedan sat i pol.

U Rogaškoj Slatini razgledane su znamenitosti mesta. Ovdje je limena glazba DVD održala promenadni koncert, koji je pobudio veliki interes kod tamošnjeg građanstva i bio burno pozdravljen.

Potrebljeno je pojačati autobusnu liniju. — Na autobusnoj pruzi Samobor-Zagreb vrlo je živ promet putnika. Često se događa da u autobus ne može stati po dvadeset i više putnika, te su oni prisiljeni tražiti druga prevozna sredstva. To stanje pogoršava i slab rad osoblja na sadašnjem autobusu, koje često pravi zbrku. Tako je u subotu 5. o. m. rečeno putnicima, pošto nijesu stali u autobus, da dolazi jedan kamion. Na opće čuđenje putnika nije stigao, i oko dvadesetak putnika moralno je odgoditi svoje putovanje. Putnici na ovoj liniji željeli bi, da jedno zagrebačko poduzeće dobije koncesiju za tu prugu i tako olakša prevoz na ovoj liniji.

Nevodenje računa o poduzeću i putnicima. — Dana 30. VIII. 1953. godine nije saobraćao autobus na pruzi Samobor-Zagreb. Možda su uslijedile poteškoće, koje nisu dozvolile stavljanje u promet običnog kamiona, kao što su to činili radnim danima, ali nije bilo nemoguće putem plakata na polaznim stanicama obavijestiti o tom putniku. Ovim se stvara nesigurnost kod putnika, a tim će se jasno i štetiti poduzeću „Prevoz“ u Samoboru.

Završena kuglana. — Iza restauracije „Lavica“ u Samoboru izgrađena je nova kuglana olimpijskih razmjera, koja će služiti za sportska i druga takmičenja. Ovi dana su održani i sastanci obiju kuglaških klubova u Samoboru, na kojima se raspavljalo o budućem radu. Jedan klub radi u okviru društva „Partizan“, dok drugi klub sačinjavaju obrtnici. — Za ovu kuglanu vlada zanimanje i u Zagrebu, te su već najavljeni pojedini susreti između zagrebačkih momčadi.

Samoborci u šalama, pričama i anegdotama

Naš slavni „Maestro“

Vi ga, dakako, svi dobro znadete! Kako ne biste poznavali njega, kad poznajete stotine ljudi? Ta on je tako popularan i obljužben (pazi kako čitaš!), da uslijed te svoje popularnosti ispred mnogih drugih, eto, među prvima ulazi i u ovu našu skromnu rubriku.

Da si ne biste nepotrebno razbijali glavu, koja bi to vender persona mogla biti, šapnut ćemo vam potiho njegovo ime: Štef! No kako je i pri nama stotine raznih Štefova, Stjepana, Stevi, to za bolju identifikaciju o kome se zapravo radi iznosimo ovo par „štikleca“.

Štef, naš Štef, o kojemu pričamo je laf. Kako bi rekli, pravi laf s tri uskličnika. U svakom pogledu: i kada radi u svom majstorskom poslu, koji je na glasu, i kada menijuje, što je također na glasu!

On je već odavna poznat sa svojim dobrim glasom. Zapravo odličnim prvim tenorom. Nije šta, kad mu je davao poduke u pjevanju i poznati naš Samoborac. No unatoč treningu ipak zlobnici kažu, da je Štef postao u nekadašnjoj „Jeki“ prvi tenor zahvaljujući samo zborovodji Antoniu. Kako to, pitat će neupućeni? Jednostavno: pego je zborovodji „gratis“ hlačel! Pustimo to sada na stranu, no Štef svejedno pjeva, neumorno pjeva i u Samoboru i Mokricama i gdje dođe, jer osjeća u sebi smisao i osjećaj za pjesmu. A glas? Odličan, upravo prođoran, malo više tremolo. U posljednje vrijeme izazvan općim ovacijama razdraganih slušatelja da popravi svoj indisponirani glas, popio je nekoliko prijesnih jaja. A podrum se orio kao nikada. Drugom zgo-

Iz naših općina

Bregana

Zašto dvije zabave u isti dan? U nedjelju 9. o. m. održana je u Bregani zabava DVD Bregana u Lugu i priredba sa zabavom KUD „Jedinstvo“ u Bregani. Ubuduće ne bi se smjelo dogoditi nešto takovo, jer tu treba više povezanosti i pomoći jednih drugima, pa ča onda rezultati biti bolji nego ovom prilikom. Odgovorni bi se morali više pozabaviti tim pitanjem.

M. S.

Samobor Vanjski

Proširen put u selu Braslovju. — U posljednjih nekoliko godina gotovo na svim relacijama seoski putovi su znatno suženi. Posjednici zemljišta uz putove iz pohlepe za komadijem zemlje iz godine u godinu prikopavaju, prisvajaju ili na bilo koji način prigrabljaju putno zemljište. Ovo se ne osjeti u jednoj ili dvije godine, ali kroz par godina se mnogo osjeti. — Stanovnici pojedinih sela na svojim sastancima ukazivali su na ovu pojavu i Narodni odbor općine Samobor Vanjski donio je zaključak da odbornici podnesu prijave odboru, gdje su putovi suženi, pa da se izvrši po mijerniku ograničenje putova. Odbornik sela Braslovje drug Kosićica Alekса je to učinio, i 28. kolovoza ove godine izasla je općinska komisija s mijernikom na lice mješta i ustanovila da su neki posjednici prisvojili po 1–2 metra putnog zemljišta. Neki od njih su se i odupirali ovom ograničenju, kao Juro i Vlado Fulir, koji su prijetili fizičkim obraćunavanjem onim radnicima, koji će dirnuti u „njihovo zemljište“. — Intervencijom Narodnog odbora općine ovo je suzbijeno i put je proširen na propisan način. Odmah su stanovnici sela prišli uređenju puta i uredili ga te se sada ponose svojim odbornikom i putem. — Ovim načinom će se ići i dalje, ograničiti će se svi putovi, a oni, koji su nepovlasno uzurpirali općenarodnu imovinu, neka je puste, bez uzrujavanja, jer bi mogli biti još i kažnjeni.

B. D.

Sv. Nedjelja

Jedna higijenska potreba. — U našem selu sagrađena je vrlo lijepa škola i spomenik u slavu palih žrtava prošloga rata. Međutim, ovaj lijepi spomenik ima jedan veliki nedostatak, koji se nikako ne može riješiti. Radi se naime o velikoj, betonskoj zahodskoj jami, koja potpuno puna otpadaka, predstavlja leglo nečista, smrada i rojeva muha, a sve to s razloga što je jama otvorena, bez pokrova. Unatoč molbi i upozoravanju jama ostaje i dalje otvorena i predstavlja veliku opasnost mnogih bolesti. Netko bi zaista mogao tu stvar pokrenuti i uz male troškove pokriti jamu betonskom pločom, tim više, što potreban materijal, šljunak i željezne šipke stoje već davno pripremljeni.

— k --

dom nije bilo pri ruci prijesnih jaja, no bio je dobar i „ajerkonjak“ i aplauz opet nije izostao. Zbog pjevanja, čuje se pričati, imao je Štef i neke odgovornosti. Neki neglazbeni individuum podnio je prijavu! Pomislite. Prijavu protiv Štefovog pjevanja. No Štef se odlično obranio.

Pita ga istražitelj: Zašto se vi derete? Štef ga pogleda oštros, uzmakne nekoliko koraka natrag, pa opet navali napred i izbací bombu:

Šta, molim, ja da se derem? Ja, koji pjevam prvi tenor već 15 godina. Molim, to je uvreda za mene. I kako je zbilja dokazao svoju glazbenost i nadarenost nije iz prijave bilo ništa.

No naš Štef nije samo pjevač, on je na primjer i odličan biciklista, o čemu mu vrlo dobro svjedodžbu može dati naš drugi „maestro“ Brna.

O Štefu kola niz anegdota. Da spomenemo još neke. U vrijeme Narodno-oslobodilačkog rata jednom zgodom našao se naš Štef u Gregurić-brijegu na nekoj svadbi. U selu su bili naši borce, dok se u Samoboru nalazile zloglasne SS-trupe. Pažeći Štef da drugovi ne nastradaju, upućuje ih o stanju u Samoboru, pa će im: Drugovi, nemojte ići u Samobor tamo su velike HSS-trupe (umjesto dakako SS-trupe).

Bio je Štef i sportaš, nogometni. Dugo vremena. Nije doduše igrao, ali je dao za nogomet i živce i cijelog sebe. Ostao klub jednom bez predsjednika. Dotadašnji Francek se zahvalio. Traži Štef drugu pogodnu osobu. Ne može je naći. Dolazi s deputacijom Franceku, pa će mu: Čuj, Francek, nismo mogli naći boljega, buš ti dalje predsjednikom. Kažu, da mu se Francek nakon par godina zahvalio na tom pozivu.

Za sada o Štefu dosta. Drugom prilikom opet. Ka-Ra.

